

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Voortgang omgevingsvisie

DATUM
4 juni 2024
Verz.: 04-06-2024

BIJLAGEN
1. Adviezen
burgerberaad
2. Verwerking adviezen
burgerberaad

BEHANDELD DOOR
SMG (Sven) Cimmermans

TELEFOONNUMMER
043 350 5396

ONZE REFERENTIE
2024.01892

E-MAILADRES
sven.cimmermans@maastricht.nl

FAXNUMMER

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Tijdens de domeinvergadering fysiek d.d. 2 april 2024 is besproken dat de raadsstukken over de omgevingsvisie, het burgerberaad en de brede participatie niet rijp werden geacht voor besluitvorming. De agendacommissie heeft dit advies vervolgens overgenomen, en daarmee zijn de stukken ingetrokken. Tijdens de domeinvergadering is aangegeven dat er een raadsinformatiebrief met het vervolg van de adviezen van het burgerberaad, de brede participatie en het proces inzake de omgevingsvisie zou worden verstrekt. Via voorliggende RIB wordt aan dit verzoek gevolg gegeven. De verdere besluitvorming zal plaatsvinden op het moment dat de concept-omgevingsvisie voorligt.

Opbrengst en verwerking Participatietrajecten

1. Burgerberaad (= onder het kopje meebeslissen)

Op 28 februari 2023 heeft de gemeenteraad een burgerberaad ingesteld. Zoals de raadsinformatiebrieven van [13 juli 2023](#) en [17 november 2023](#) tonen, is deze voortvarend van start gegaan. Op 14 december 2023 heeft het burgerberaad haar adviezen opgeleverd en is overgegaan tot het opstellen van de definitieve rapportage. Op 30 januari jl. is de rapportage aan het college en uw raad aangeboden. De raad heeft voorafgaand besloten dat de adviezen, indien passend binnen het thema en juridisch en financieel mogelijk, worden overgenomen ter verwerking in de omgevingsvisie. Het volledige rapport en de uitgewerkte adviezen zijn te vinden in bijlage 1. In bijlage 2 wordt toegelicht hoe de door het burgerberaad opgeleverde adviezen verder worden uitgewerkt naar de omgevingsvisie toe. De raad zal aan zet zijn tijdens de behandeling van de concept-omgevingsvisie in Q1 2025.

Algemeen kan gesteld worden dat het burgerberaad een interessant en dynamisch proces was, doormiddel waarvan de deelnemers als collectief en in zeven bijeenkomsten tot 15 adviezen zijn gekomen. De adviezen gaan over ontmoeten, mobiliteit, participatie en communicatie, vergroening, economie en wonen. De adviezen bevatten een richtinggevende ambitie en daarnaast soms een concretisering naar mogelijke maatregelen/uitwerkingen/onderzoeken. De richtinggevende ambitie nemen we over in de omgevingsvisie en voor de concretiseringsvoorstellen hebben we aangegeven op welke wijze we daarmee aan de slag zullen gaan. Hieronder in het kort elk advies inclusief op hoofdlijnen de geschetste ambitie.

DATUM
4 juni 2024

Adviezen Burgerberaad

Advies 1: Actieve participatie en transparante communicatie

Het burgerberaad wil dat de gemeente in 2040 inwoners actief betreft bij het formuleren van beleid, o.a. door de inzet van goede en gerichte communicatie.

Advies 2: Verbonden gemeenschappen

Het burgerberaad adviseert multifunctionele ontmoetingscentra voor jong en oud met een divers aanbod. Dit om mensen in de buurten te verbinden en daarmee bijv. eenzaamheid te voorkomen.

Advies 3: Meer recreatieve voorzieningen

Het burgerberaad adviseert om meer binnenruimte te creëren voor ontmoeting tussen jongeren, bijv. via een zgn. huiskamer of buurthuis.

Advies 4: Verbeteren van sociale gezondheid

Het burgerberaad adviseert de realisatie van ontmoetingsplekken ter bevordering van het thuisgevoel en de sociale gezondheid. Het zet daarbij in op bijv. het realiseren van gratis ontmoetingsplekken, of groene speel- en sportmogelijkheden.

Advies 5: Inrichting nieuwe parken

Het burgerberaad adviseert een stad die gezonder, mooier en duurzamer is en wil daarbij inzetten op het realiseren van een nieuw park, bij voorkeur aan de oostzijde van Maastricht.

Advies 6: Aantrekkelijk openbaar vervoer

Het burgerberaad wil een samenhangende keten realiseren tussen parkeren buiten de binnenstad en openbaar vervoer naar het centrum. Tevens poneert het de wens dat het meeste vervoer binnen Maastricht met het openbaar vervoer, de fiets of te voet wordt gedaan in plaats van met de auto.

Advies 7: Fietzers en voetgangers: veiligheid en bereikbaarheid

Een impuls geven aan veilige en bereikbare paden voor fiets- en voetgangers en goede bewegwijzering.

Advies 8: Autoluwe binnenstad

Het burgerberaad stelt een autoluwe binnenstad voor, inclusief ontheffingen voor inwoners, ondernemers, hulpdiensten etc.

Advies 9: Samenbrengen van ouderen en jongeren

Het burgerberaad wil eenzaamheid onder jongeren en ouderen tegengaan door nieuwe gedeelde woonvormen te ontwikkelen.

Advies 10: Alle woonwijken groen en natuurinclusief

Het burgerberaad wil dat groen en natuur in elke woonwijk van Maastricht naar 2040 toe verbeterd zal worden, bijv. door het instellen van een generieke groennorm.

Advies 11: Kleinschalige cultuurevenementen voor iedereen

Het burgerberaad wil dat Maastricht zich verder ontwikkelt als cultuurstad, met een sterkere betrokkenheid van inwoners en alle leeftijdsgroepen bij het culturele leven om daarmee een goede verbinding te maken tussen verschillende sociale groepen via cultuur.

DATUM
4 juni 2024

Advies 12: Betaalbare sociale woningen in Maastricht

Het burgerberaad wil meer betaalbare, sociale woningbouw realiseren en bijv. alternatieve woonvormen inzetten om het woningprobleem op te lossen.

Advies 13: Veilig verkeer rondom het centraal station

Het burgerberaad wil een impuls geven aan een veilige verkeersstructuur rondom het centraal station.

Advies 14: Werkgelegenheid starters voor economische groei

De aansluiting tussen aanbod van werk en opleidingen moet volgens het burgerberaad sterker, om daarmee in te zetten op het behouden van een deel van de studenten, een gezonde verdeling tussen leeftijdsgroepen in de stad te creëren en de economische groei aan te jagen.

Advies 15: Afterparty

Het burgerberaad wil een terugkoppeling vanuit de gemeenteraad na de raadsvergadering over de omgevingsvisie, om te horen wat er met de adviezen is gedaan.

Het zijn niet altijd nieuwe voorstellen, maar geven een goed beeld waar de stad prioriteit legt als het gaat over het thema 'Veerkrachtige Stad' vanuit ruimtelijk perspectief. De adviezen geven door de formulering ruimte om ze te implementeren of nader uit te werken. We gaan de ambitie van elk advies overnemen, en zullen deze concreet opnemen in de omgevingsvisie. In bijlage 2 hebben we per advies compact aangegeven hoe we dit verwerken in de actualisatie of wat daarvoor in gang zal worden gezet.

2. Stadsbrede en stadsdeel participatie (= onder het kopje meepraten)

Naast een burgerberaad organiseerden we ook een stadsbrede bijeenkomst en zeven stadsdeelbijeenkomsten over cruciale thema's zoals wonen, economie, ontmoeting en recreatie, en de eisen en wensen van een toekomstige straat. Door voort te bouwen op bestaande visiedocumenten konden we gericht het gesprek voeren op een viertal thema's; economie, ontmoeten, wonen en leefomgeving, waarbij er voor deelnemers ook ruimte was om andere punten aan te dragen die leven in het stadsdeel. Tijdens deze bijeenkomsten voerden we constructieve gesprekken, met concrete voorstellen die de behoeften en zorgen van de gemeenschap weerspiegelen. In totaal konden deze bijeenkomsten rekenen op deelname van ongeveer 580 personen. De verzamelde input wordt als waardevolle bouwsteen voor de actualisatie van de omgevingsvisie toegevoegd en als input gebruikt bij het maken van de stadsdeelprogramma's. In onderstaande een hoofdlijn van de opbrengst. De volledige opbrengst zal als bijlage bij de stukken bij de concept-omgevingsvisie worden geplaatst.

1. Een gezonde leefomgeving

De lijn van de vigerende omgevingsvisie, die inzet op het faciliteren van ontmoeting aan de hand van een wijkdekkend netwerk van ontmoetingsplekken wordt voortgezet. Tevens wordt deze lijn doorontwikkeld door in te zetten op beschikbaarheid, bereikbaarheid en spreiding van ontmoetingsplekken zowel gebouwelijk als in de openbare ruimte passend bij het karakter en de behoefte van de buurt. Op vergroening wordt zeer sterk ingezet, in het kader van klimaatadaptatie, gezondheid en ontmoeting. We zetten hierbij in op een gebiedsgerichte groennorm als ruimtelijk kader voor investeringen en groen, en particuliere ontwikkelingen. We introduceren een methodiek van de 'straat van de toekomst' om bij de (her)inrichting van straten en openbare ruimte naast mobiliteit steeds belangrijkere aspecten zoals klimaatadaptatie, economie, ontmoeting, gezondheid, energietransitie en veiligheid integraal mee te nemen in het ontwerp, en het proces met de omgeving. Het inzetten op vergroening, ruimte bieden voor economische activiteiten, het autoluwer

DATUM
4 juni 2024

maken en goede fiets- en wandelverbindingen zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

2. Een aantrekkelijk woonaanbod

In de geactualiseerde visie zal er meer aandacht zijn voor de buurten met hun unieke kwaliteiten, kansen en opgaven. De omgevingsvisie geeft zo richting aan de te ontwikkelen omgevingsplannen en de op te stellen stadsdeelprogramma's. De omgevingsvisie stuurt op een gezonde mix van bewoners in de buurten. De demografische verandering van de bevolking naar kleinere huishoudens en de transitie van de woningvoorraad naar meer kleinere woningen per hectare in het centrum vraagt om andere woontypologieën met collectieve ruimten, en een uitbreiding van de publieke ruimte als plek om te verblijven, te ontmoeten en te ontspannen. Bij een aantrekkelijk woonaanbod hoort immers ook een zo aantrekkelijk mogelijke leefomgeving.

3. Een duurzame stad

In de omgevingsvisie wordt een extra laag toegevoegd aan het ruimtelijk 'raamwerk'. Op dit moment bestaat het raamwerk uit 1 - infrastructuur, 2 - groen, water en landschap en 3 – wandel en fietsroutes. De nieuwe laag bevat structuren op het gebied van Duurzaamheid en Energie, die richtinggevend zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling, zoals bijvoorbeeld leidingtracé 's en warmtenetten. De integrale methodiek 'de straat van de toekomst' zorgt ervoor dat boven- en ondergrondse infrastructuur voor de energietransitie worden meegenomen bij de (her)inrichting van openbare ruimte. Daarnaast stimuleren we het gebruik van duurzame mobiliteit en faciliteren we de transitie naar circulaire economie.

4. Een vitale economie

De Health campus in Randwyck wordt als een belangrijke pijler voor de economie gezien. De inrichting van de Health Campus moet aantrekkelijker worden. Belangrijk onderdeel daarbij zijn wandel- en fietsverbindingen tussen de campus en omliggende wijken. Op deze manier profiteren ook de buurtbewoners van de campus. Om de unieke kwaliteiten van de binnenstad als één van de belangrijke dragers van de economie, welvaart en het vestigingsklimaat van Maastricht te beschermen zal de geactualiseerde omgevingsvisie meer gebiedsgericht sturen op een balans tussen dynamiek en rust, economische belangen en leefbaarheid. Op sommige plekken en piekmomenten in het centrum is de grens van dynamiek en hoeveelheid drukte bereikt en is vooral sturing nodig om de leefbaarheid te blijven waarborgen, onder meer door behoud en uitbreiding van groen (bijvoorbeeld op binnenterreinen) en te werken aan een goede mix van woningtypes en bewoners. De dynamiek van horeca en vrijetijdseconomie wordt meer over de stad verspreid, zodat de binnenstad niet aan zijn eigen succes ten onder gaat, en andere gebieden profiteren door meer levendigheid, voorzieningen en ontmoetingsplekken. Waar mogelijk verbinden we wonen en werken, waarbij wel rekening gehouden wordt met het karakter van de buurt.

5. Een verbonden en inclusieve samenleving

Zowel uit de adviezen van het burgerberaad als de stads(deel)sessies blijkt een hang naar meer ontmoeting. Zoals bij punt 1 benoemd wordt gestreefd naar een fijnmazig netwerk van ontmoetingsplekken. Doel is om plekken voor spontane en gerichte ontmoetingen te faciliteren door grip te houden op de plekken waar dagelijkse voorzieningen zoals (buurt)supermarkten en huisartsenpraktijken, maar ook buurtcentra en sportvoorzieningen een plek krijgen. Uiteraard in afstemming met markt en initiatiefnemers, maar met inzet voor gerichte clustering in de buurten. Naast ontmoeting in de openbare ruimte stimuleren we ontmoeting door vergroening op private terreinen en collectieve voorzieningen in private gebouwen. Het centrum blijft een plek voor ontmoeting voor de stad en regio. Maar om de leefbaarheid van het centrum te behouden worden nieuwe initiatieven waar nodig meer verspreid naar plekken als bijvoorbeeld het Sphinxkwartier en de Campus, die gebaat zijn bij meer dynamiek en een functie als ontmoetingsplek. Er is meer aandacht voor de leefbaarheid en unieke kwaliteiten van de buurten rondom de dynamisch

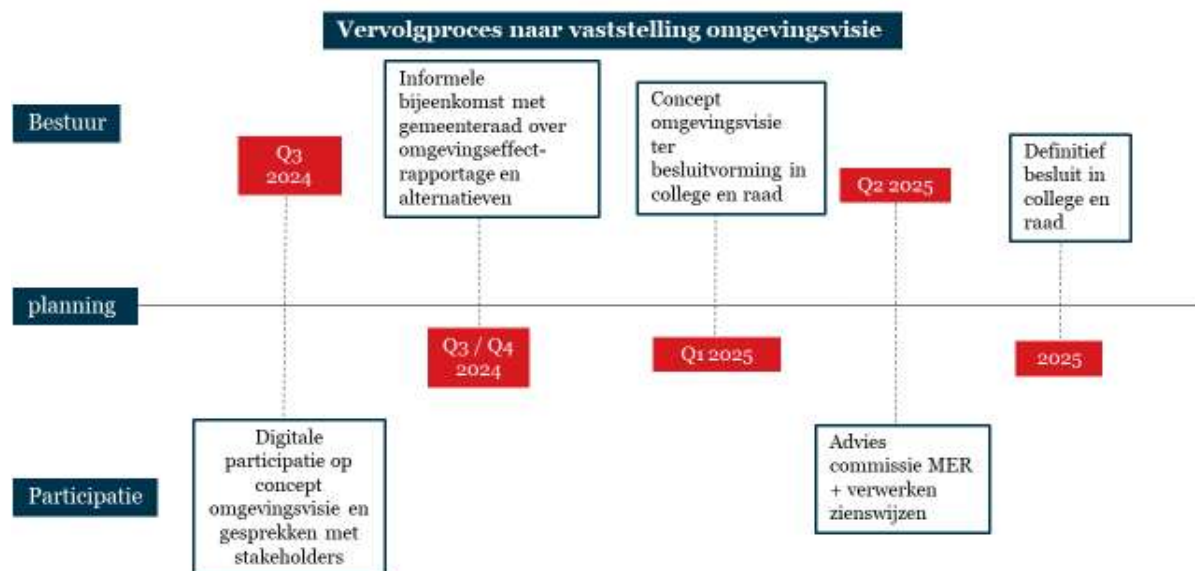

DATUM
4 juni 2024

historische binnenstad. De buurten met aanloopstraten hebben een belangrijke functie voor de stad als verbinding naar de historische binnenstad en als toeristische attractie, maar ook de eigen identiteit en leefkwaliteit moeten behouden worden. Om voldoende draagvlak voor voorzieningen en een gezonde mix van bewoners te realiseren wordt op specifieke plekken verdicht. De omgevingsvisie zal helder maken wat de keuzes zijn, zodat de stad weet wat de ruimtelijke ambities zijn.

Vervolproces omgevingsvisie

In onderstaande een visuele weergave van het proces voor de komende periode zoals nu voorzien.

De komende maanden wordt gewerkt aan de nieuwe teksten en beelden van de omgevingsvisie, waaronder ook de verwerking van de opbrengst uit de participatie. Er zal enerzijds nog een digitale participatiemethode worden ingezet in Q3 2024, met hoofdlijnen voor de nieuwe omgevingsvisie. Doel is om stadsbreed op een digitale manier inwoners, met een verhoogde aandacht voor jongeren, verder betrokken te krijgen, en zo nog feedback te krijgen op de hoofdlijnen van de nieuwe omgevingsvisie. Tevens zal er met andere overheden en stakeholders worden gesproken over de richting die de nieuwe omgevingsvisie uitgaat, zodat er van beide kanten goed aangesloten kan worden op elkaars ambitie. Tot slot zal in 2025 nog ruimte zijn om eventuele aanscherpingen op de concept omgevingsvisie te verwerken.

DATUM
4 juni 2024

Met deze stappen is voorzien in een grondig traject, waarbij geleidelijk van algemene bijdragen naar specifieke reacties op concept kaarten en teksten zal worden gegaan.

Hoogachtend,

Frans Bastiaens,
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

Manon Fokke,
Wethouder Financiën, Personeel & Organisatie, Burgerparticipatie en Lobby

Raadsinformatiebrieven

Eindrapport Burgerberaad Maastricht

Samen naar een Veerkrachtige Stad

Januari 2024

Gemeente Maastricht

Inleiding

Dit eindrapport biedt een overzicht van de inhoudelijke opbrengst van het eerste burgerberaad in Maastricht en van hoe het proces de afgelopen maanden is verlopen. U leest hier wat deze bijzondere samenwerking tussen de gemeente en haar inwoners heeft opgeleverd.

Burgerberaad Maastricht is door de gemeenteraad ingesteld als een initiatief binnen het bredere kader van burgerparticipatie. De gemeente beoogt haar inwoners meer te betrekken bij beleidsvorming. Het burgerberaad dient als een experiment om burgerparticipatie op beleidsniveau te verankeren. De keuze voor het burgerberaad als instrument komt voort uit de verwachting dat het leidt tot beter beleid met meer draagvlak, en tot meer vertrouwen tussen burgers, bestuur en politiek.

Burgerberaad Maastricht concentreerde zich op het thema “veerkrachtige stad”. De gemeenteraad definieerde veerkracht als het vermogen van individuen en groepen om richting te geven aan het leven, ook in moeilijke tijden. De publieke ruimte wordt beschouwd als een factor die de veerkracht beïnvloedt. De centrale vraagstelling aan het burgerberaad is hoe de publieke ruimte zó kan worden ingericht dat deze optimaal bijdraagt aan het versterken van de veerkracht van individuen en groepen. Veerkracht omvat aspecten als gelijke kansen, dynamiek van ongelijkheid in de publieke ruimte, en hoe ruimtelijke structuren de kansengelijkheid kunnen bevorderen.

De adviezen van het burgerberaad leveren een bijdrage aan de geactualiseerde omgevingsvisie van Maastricht voor 2040. De kernvraag werd door het burgerberaad als volgt vastgesteld:

Hoe richten we de stad in zodat iedereen zich goed voelt?

Onder deze hoofdvraag zijn drie subvragen geformuleerd om het vraagstuk tastbaarder te maken:

- Hoe maken we de stad veilig en gezond voor iedereen?
- Is er genoeg ruimte om mensen te ontmoeten?
- Hoe maken we de stad mooier en duurzamer?

Het rapport omvat twee delen: deel 1 richt zich op de adviezen die voortkomen uit het burgerberaad. Deel 2 geeft verdere inzichten in het proces dat tot deze adviezen heeft geleid. In deel 2 worden onder meer de samenstelling van het burgerberaad, het lotingsproces, de communicatie, de gespreksbegeleiding, de procesafspraken en de bijeenkomsten besproken.

Met deze leeswijzer als gids nodigt het eindrapport de lezer uit om de ervaringen, inzichten, adviezen en denkrichtingen van Burgerberaad Maastricht te verkennen, als opmaat naar besluitvorming over de nieuwe omgevingsvisie 2040 in de gemeenteraad van Maastricht.

Inhoudsopgave

DEEL 1 / De adviezen van het burgerberaad

1.1 Voorwoord	6
1.2 Overzicht adviezen	8
Aangenomen adviezen	8
Afgewezen adviezen	8
1.3 Aangenomen adviezen	9
Advies 1 Actieve participatie en transparante communicatie	9
Advies 2 Verbonden gemeenschappen	10
Advies 3 Meer recreatieve voorzieningen voor jongeren	11
Advies 4 Verbeteren van sociale gezondheid	12
Advies 5 Inrichting nieuwe parken	13
Advies 6 Aantrekkelijk openbaar vervoer	14
Advies 7 Fietzers en voetgangers veiligheid en bereikbaarheid	15
Advies 8 Autoluwe binnenstad	16
Advies 9 Samenbrengen van ouderen en jongeren	17
Advies 10 Alle woonwijken groen en natuurinclusief	18
Advies 11 Kleinschalige cultuurevenementen voor iedereen	19
Advies 12 Betaalbare sociale woningen in Maastricht	20
Advies 13 Veilig verkeer rondom het centraal station	21
Advies 14 Werkgelegenheid starters voor economische groei	22
Advies 15 Afterparty	23
1.4 Afgewezen adviezen	24
Milieuzone Maastricht	24

DEEL 2 / Toelichting op het proces

2.1 Samenstelling van het burgerberaad	26
Eerste loting	26
Tweede loting	27
Samenstelling tijdens het proces	27
2.2 Communicatie	29
Communicatie met deelnemers	29
Communicatie met de stad	29
2.3 Gespreksbegeleiding en procesafspraken	30
Gespreksbegeleiding	30
Procesafspraken	30
2.4 De bijeenkomsten	32
Bijeenkomst 1	33
Bijeenkomst 2	35
Bijeenkomst 3	36
Bijeenkomst 4	38
Bijeenkomst 5	40
Bijeenkomst 6	41
Bijeenkomst 7	42

A photograph of a diverse group of people seated in an audience. In the foreground, a young woman with long brown hair, wearing a white sweater and an orange lanyard, is raising her right hand. To her left, an older woman with glasses and a green and yellow scarf is looking towards the left. Behind them, several other people are visible, some looking forward and others looking to the side. The background is slightly blurred, showing more of the audience and the interior of a room.

DEEL 1 /

**DE ADVIEZEN VAN HET
BURGERBERAAD**

1.1 Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het eindrapport van Burgerberaad Maastricht. Het bevat adviezen met in het achterhoofd de vraag: hoe richten wij de stad in zodat iedereen zich goed voelt? Dit ter ondersteuning van de Omgevingsvisie Maastricht 2040. Deze adviezen zijn tot stand gekomen in de periode van 21 september tot en met 14 december 2023. Het overgrote deel kan rekenen op enthousiasme en bijval vanuit het burgerberaad, hetgeen u terugleest in dit rapport.

De werkzaamheden van Burgerberaad Maastricht zijn met de laatste sessie van 14 december afgerond. Wij willen onze waardering uitspreken voor het op deze georganiseerde manier betrekken van de burgers bij de visie op de stad.

Mede dankzij de doordachte selectieprocedure is Burgerberaad Maastricht een goede doorsnede van de Maastrichtse bevolking gebleken. Jong en oud, theoretisch en praktisch opgeleid, Nederlandstalig en anderstalig, en mensen van verschillende afkomsten zijn goed vertegenwoordigd geweest, zo bleek telkens ook weer uit de 7 levendige sessies die hebben plaatsgevonden. Een woord van dank is daarom ook op zijn plaats voor de ambtenaren, de tolken en bureau EMMA voor de goede zorgen.

Met die goede afspiegeling van de inwoners van Maastricht is er sprake van een belangrijke zeggingskracht.

De adviezen hebben volgens ons daarom meer gewicht dan die van lobby's of individuele en commerciële belangen op lokaal niveau, inspraakgroepen of buurtkaders. Ook mensen die bij inspraaktrajecten normaal gesproken wellicht niet vooraan staan, hebben hiermee een stem gekregen. Wij herinneren de gemeente aan de toezegging dat deze adviezen niet 'zomaar' adviezen zijn, maar dat ze zwaarwegend zijn en worden overgenomen door de gemeenteraad, en derhalve formeel worden bevestigd, tenzij er sprake is van aantoonbare en onderbouwde fundamentele financiële en/of juridische bezwaren.

Wij stellen verder voor dat de gemeenteraad aan Burgerberaad Maastricht terugkoppelt welke aanbevelingen worden overgenomen en welke niet, en in het laatste geval waarom niet.

Verder geeft de gemeente met een indicatie van de planning aan op welke termijn adviezen worden uitgevoerd. Gezien de tijdshorizon van de Omgevingsvisie spreekt het voor zich dat de uitvoering bij voorkeur vóór 2040 moet zijn.

Om die terugkoppeling meer kracht bij te zetten, stellen wij voor een klankbordgroep in te stellen die het hele proces van de adviezen gaat volgen, en die van tijd tot tijd overleg heeft over de voortgang van de adviezen. We willen graag in gesprek over de vraag hoe dit vorm te geven.

Tot slot constateren wij dermate veel enthousiasme bij de deelnemers dat een vervolg op Burgerberaad Maastricht voor de hand ligt. Wij pleiten er dan ook voor dat het burgerberaad een structurele plaats krijgt in de verbinding tussen burger en de lokale politiek.

Burgerberaad Maastricht 2023

1.2 Overzicht adviezen

Aangenomen adviezen

- Actieve participatie en transparante communicatie
- Verbonden gemeenschappen
- Meer recreatieve voorzieningen voor jongeren
- Verbeteren van sociale gezondheid d.m.v. het creëren en/of het doen herleven van ontmoetingsplekken
- Inrichting nieuwe parken
- Aantrekkelijk openbaar vervoer
- Fietzers en voetgangers: veiligheid en bereikbaarheid
- Autoluwe binnenstad
- Samenbrengen van ouderen en jongeren
- Alle woonwijken groen en natuurinclusief
- Kleinschalige cultuurevenementen voor iedereen
- Betaalbare sociale woningen in Maastricht
- Veilig verkeer rondom centraal station
- Werkgelegenheid starters voor economische groei
- Afterparty

Afgewezen adviezen

- Milieuzone Maastricht

1.3 Aangenomen adviezen

Advies 1. Actieve participatie en transparante communicatie

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Al te vaak zijn participatie-avonden of inspraakavonden niet meer dan informatieavonden. En is er (te) weinig te participeren. Daardoor laat de communicatie tussen de gemeente en de burger - en het bereik daarvan - sterk te wensen over. Je moet immers je doelgroepen kennen en weten hoe die te bereiken. Op sociale media is het actief volgen van de gemeente nog voor verbetering vatbaar. Ook weet niet iedere inwoner welke andere kanalen beschikbaar zijn. Daardoor wordt de burger niet genoeg betrokken bij de vorming en uitvoering van het gemeentelijk beleid.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

We willen dat de bestuurders/gemeenteraad in 2040 inwoners actief betrekken bij het formuleren van beleid. Inwoners willen meer mogelijkheden om actief mee te praten en mee te denken: geef de burgers de kans (meer dan nu) om hun stem te laten horen. Dat lukt alleen als de juiste informatie over beleid (of voorgenomen beleid) op het juiste moment en via de juiste kanalen bij de (juiste) inwoners aankomt.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

Participatie is - in onze ogen - het actief betrekken van inwoners bij beleid. We realiseren ons dat wellicht niet iedere inwoner van Maastricht zit te wachten op permanente participatie. Tegelijkertijd zouden we willen dat inwoners weer (meer) geloof krijgen in de lokale overheid. De gemeente moet bovendien burgerinitiatieven van inwoners faciliteren en stimuleren. Zorg dus dat gemeentelijke communicatie zo veel mogelijk inwoners bereikt. Zodat inwoners weten wat er speelt en waarop inspraak mogelijk is. En zich realiseren dat participatie zin heeft, doordat hun inbreng serieus genomen wordt.

Participatie moet op lokaal niveau georganiseerd worden. En voor iedereen toegankelijk zijn. Inspraak moet serieus worden behandeld. En meegewogen in de besluitvorming. Wanneer iets niet kan, moet duidelijk worden gecommuniceerd waarom dat niet gebeurd is. De gemeente dient er op toe te zien dat de deelname aan participatieve trajecten (qua deelnemers) divers van aard is en blijft. Zodat er sprake is van een zo breed mogelijk gedragen mandaat. Tot slot is ook terugkoppeling aan deelnemers essentieel.

Advies 2. Verbonden gemeenschappen

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

- Eenzaamheid onder alle leeftijden
- Weinig gemeenschapsactiviteiten
- Uitdagingen: verenigingen hebben beperkte financiële middelen, gebrek aan ruimte en vrijwilligers
- We zien minder betrokkenheid vanuit de gemeente en de buurt zelf naar instanties zoals Trajekt, buurthuizen, etc.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

We willen multifunctionele ontmoetingscentra, op maat gemaakt voor elke buurt. Voor jong en oud. Met divers aanbod, zoals bibliotheek, studieplek, koffiehuis, etc.

Het buurthuis dient als een thuis waar mensen samenkomen om hun talenten te ontwikkelen en hun emoties te delen.

Waarom?

Om mensen in buurten te verbinden en daarmee zorgkosten, stress en eenzaamheid in de toekomst te voorkomen.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

1. Financiële zekerheid

- Subsidiegarantie door de gemeente voor minimaal 3 jaar, waarbij elk jaar een overzicht van de kosten moet worden ingediend. Door deze garantie hebben buurthuizen geen winstoogmerk nodig
- Huurovereenkomst voor lange termijn

2. Maatwerk

- Sociaal werkers die weten wat speelt in de buurt door langdurige betrokkenheid bij een buurt
- Goede match tussen vrijwilliger en werkzaamheden
- En een buurthuis dat actief communiceert met de buurt via sociale media, wijkbladen, scholen en andere buurtverenigingen

3. Meer vrijwilligers

- Buurthuizen hebben centrale locaties en goede bereikbaarheid
- We willen meer vrijwilligers aantrekken, door betere waardering in de vorm van een kleine vergoeding, trainingen en een gevoel van bij de buurt te horen

Advies 3. Meer recreatieve voorzieningen voor jongeren

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Sportieve recreatie is er voldoende, maar in de huidige situatie is er niet genoeg binnenruimte voor jongeren.

In grote steden lopen veel jongerenprojecten in samenwerking met buurtnetwerken, maar niet in Maastricht.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Een huiskamer voor jongeren in de wijken, die fungeert als een veilige, betaalbare ruimte voor buitenschoolse recreatieve activiteiten.

Een voordeel is dat er onder andere meer sociale cohesie ontstaat onder jongeren.

Waarom?

- Jongeren hebben weinig recreatieve voorzieningen buiten sport.
- Niet iedereen heeft een fijne thuissituatie, dus een buurthuis kan een goede afleiding zijn.
- Meer huiskamers voor jongeren met recreatieve activiteiten voorkomen hangjongeren en potentiële criminaliteit.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- Trajekt meer betrekken bij de buurthuizen en bij het informeren van jongeren (bijvoorbeeld in scholen).
- Vaste openingsdag en -tijden van buurthuizen, speciaal voor jongeren.
- Meer jongeren betrekken bij buurtnetwerken en de invulling van het aanbod en het regelmatig evalueren van het aanbod.
- Het aanbod moet financieel toegankelijk zijn voor alle jongeren.
- Beter toezicht op beheer van buurthuizen.
- Wacht niet tot 2040 want dan sla je een generatie over!

Advies 4. Verbeteren van sociale gezondheid

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Uit onderzoek is duidelijk dat ontmoetingsplekken bijdragen aan onderlinge vertrouwdeheid en thuisgevoelens van bezoekers.

Mensen hebben behoefte aan ontmoetingen met jong en oud.

Er is behoefte aan ontmoetingsplekken verspreid over de stad, met name in de buitenwijken. Voorbeeld van een vervallen plaats is Winkelcentrum De Heeg (Roserije).

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

- Verloedering terugdringen.
- Bestaande strategische (groene) plekken in de wijken aantrekkelijk maken voor gratis ontmoetingen tussen jong en oud (daarbij ook kijkend naar de aanwezigheid van horeca, bijvoorbeeld het Mamacafé op de Groene Loper).
- Groene plekken voorzien van speel- en sportmogelijkheden, bijvoorbeeld klimrekjes, beweegtuin (fitnesstoestellen), jeu-de-boulesbaan, bankjes, basketkorf (bijvoorbeeld het Vrijheidspark), picknicktafel.
- Georganiseerde activiteiten door vrijwilligers, zoals bootcamp en Koningsspelen, zodat de buurt en de plekken meer gaan leven.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- Breng in kaart wat per wijk de verbeterplekken/vervallen plekken zijn op het gebied van leefbaarheid (enquête/buurt-klankbordgroep).
- Breng in kaart wat de gemeente kan doen, in samenspraak met de wijken en buurten, om deze plekken te verbeteren op het gebied van groen, sociaal, infrastructuur, etc.
- Inventariseer welke wijkcentra met elkaar verbonden kunnen worden, zodat niet in elke wijk iets hoeft te gebeuren, maar ontmoetingsplekken onderling verbonden worden (bijvoorbeeld d.m.v. wandel- of fietspaden, bewegwijzering, etc.).
- Breng in kaart met welke (financiële) middelen de gemeente kan faciliteren.
- Onderzoek of op die centrale (strategische) plekken, bijvoorbeeld d.m.v. vergunningsbeleid, horecagelegenheden gestimuleerd kunnen worden (mobiel of vast).
- Stimuleren van vrijwilligersbeleid: aantrekken en behouden van vrijwilligers voor activiteiten.

Advies 5. Inrichting nieuwe parken

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Wij willen in 2040 beschikken over een stad die gezonder, mooier en duurzamer is, met genoeg ruimte om mensen te ontmoeten in een veilige omgeving. Het bekijken van de kaart van de gemeente Maastricht laat een onevenredigheid zien in de verdeling van groot groen (parken) over de gemeente. Vooral in Maastricht Oost ontbreken een of meer grotere parken.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Een groot park binnen een wijk is van belang, omdat onderzoek uitwijst dat natuur/groen bijdraagt aan een gezondere bevolking, meer sociale contacten, mentale en fysieke ontspanning en minder hittestress.

Het maakt de stad aantrekkelijker, mooier, groener en levert een bijdrage aan verbetering van de biodiversiteit. Wij pleiten voor veilige parken met voldoende openheid en voldoende bescherming voor insecten, dieren en planten.

In dat park zien we graag 'speels' water (fontein o.i.d.), voorzieningen voor horeca en sport/spel en/of een speeltuintje. Het park dient vooral gebruikt te mogen worden zonder al te veel beperkende regelgeving.

Onze voorkeurslocatie gaat uit naar Maastricht Oost om meer evenredigheid in de verdeling van natuur/groen/parken te krijgen.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- Voldoende grondoppervlak.
- Vergroening met veel gras dat ook op schaduwplekken kan groeien. Veel hoge bomen met een grote kruin, zodat je er onderdoor kunt kijken (veiligheid). Voldoende openheid in de kruindichtheid vanwege genoeg licht onder de bomen. Waarborgen van de biodiversiteit met als uitgangspunten veiligheid en openheid.
- Een kleinschalige horecavoorziening mét terras.
- Een afgebakende sport/spelvoorziening binnen de contouren van het park.
- De aanleg van een hufteerproof speeltuintje met een aantal aantrekkelijke speeltoestellen én zitbanken.
- Een waterplaats of fontein dient aangelegd te worden.
- Maak vaste gebruikers en omwonenden tot signaleurs voor misstanden. Zorg voor degelijke handhaving bij overlastgevers.

Advies 6. Aantrekkelijk openbaar vervoer

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

We zien dat bezoekers met de auto naar het stadscentrum komen en daar ook parkeren. We zien ook dat inwoners van Maastricht liever de auto nemen naar het centrum dan de bus, en dat het moeilijk is om goede busverbindingen te vinden tussen de wijken.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Een samenhangende keten tussen parkeren buiten de binnenstad en openbaar vervoer naar de stad.

We willen dat het meeste vervoer binnen Maastricht met het openbaar vervoer, de fiets of te voet wordt gedaan in plaats van met de auto.

De binnenstad van Maastricht toegankelijker maken voor de inwoners.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- Parkeertickets voor P&R als bewijs voor gratis OV. Leer van goede P&R-voorbeelden in onder meer Amsterdam, Utrecht en Oxford.
- Betere en geoptimaliseerde busroutes voor Maastrichtenaren.
- Lage inkomens moeten gratis kunnen reizen.
- Voor bezoekers meer P&R-locaties en deze aantrekkelijker maken en Q-parks juist onaantrekkelijker maken. Q-parks worden aantrekkelijker gemaakt voor inwoners met kentekenplaatregistratie.

Advies 7. Fietzers en voetgangers: veiligheid en bereikbaarheid

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Op veel plaatsen in de stad is het onveilig voor fietsers en voetgangers:

- De straten en fietspaden zijn niet goed genoeg ingericht op het huidige en toekomstige fiets- en voetgangersverkeer
- Er zijn te weinig specifieke aanduidingen van fiets- en voetgangerszones

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

- Waar mogelijk gescheiden straten en fietspaden, in het bijzonder in de buitenwijken. Deze moeten 1) breder worden aangelegd en 2) beter worden aangeduid met behulp van signalering.
- Verbreding en uitbreiding van de wandel- en fietsroutes van, naar en in het centrum.
- Aantrekkelijk maken om de fiets te nemen of te voet te gaan.
- Betere bewegwijzering van de fiets- en looproutes.

Waarom?

Om gevaarlijke situaties op te lossen! De stad beter bereikbaar voor iedereen te maken! En bij te dragen aan meer beweging en betere luchtkwaliteit.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

Inventariseren van de belangrijkste knel- en verbeterpunten in overleg met o.a. de Fietzersbond en inwoners.

Oplossingsrichtingen zijn bijvoorbeeld:

- Fietsstraten inrichten
- Bestaande paden fysiek verbreden
- Meer paden voor fietsers en voetgangers
- Meer (bewaakte) fietsenstallingen
- Betere bewegwijzering van de fiets- en looproutes

Knel- en verbeterpunten worden binnen vijf jaar opgelost.

Advies 8. Autoluwe binnenstad

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

- Er zijn te veel auto's in de binnenstad van Maastricht.
- Daardoor ontstaan problemen op het gebied van toegang, doorstroming, milieu, gezondheid, leefbaarheid, parkeren en veiligheid.
- Uit onderzoek blijkt bovendien dat een autoluwe stad - anders dan vaak wordt verondersteld - een positief effect heeft op de lokale economie.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Gezien het bovenstaande stellen wij een autoluwe binnenstad (inclusief Wyck) voor. Vanzelfsprekend voorziet het beleid in noodzakelijke ontheffingen. Bijvoorbeeld voor binnenstadbewoners, ondernemers in de binnenstad, hulpdiensten, mindervalide mensen, enz.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- De gemeente werkt aan een integrale benadering van emissievrij vervoer, autoluwe binnenstad, hoogwaardig OV en fiets- en loopinfrastructuur.
- De vele bezoekers van Maastricht kunnen parkeren op goed bereikbare P&R-locaties buiten de stad. Goed bereikbaar betekent in deze context: in de buurt van hoogwaardig OV.
- Goede bewegwijzering en communicatie voor bezoekers naar gewenste parkeerlocaties is van groot belang. Entree tot de binnenstad wordt gerealiseerd door middel van een kentekenregistratiesysteem (KRS).
- De gemeente heeft een substantieel aantal parkeerplaatsen in de binnenstad op.
- Op het gebied van parkeren moet het belang van de stad als geheel voorrang krijgen op individuele, commerciële en deelbelangen. Het burgerberaad vertegenwoordigt de stad als geheel.

Advies 9. Samenbrengen van ouderen en jongeren

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Eenzaamheid onder jongeren en ouderen.

Almaar toenemende druk op de (thuis)zorg. Deze ontwikkeling zal de komende jaren doorzetten.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruit ziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Nieuwe gedeelde woonvormen ontwikkelen, waarin jongeren en ouderen worden samengebracht. In deze woonvormen ondersteunen jongeren in de verzorging. Hiermee wordt eenzaamheid onder jongeren en ouderen tegengegaan en wordt de zorg ontlast.

De woonvorm wordt aantrekkelijk gemaakt voor jongeren door:

- Jongeren woonruimte te bieden in de stad Maastricht voor een aantrekkelijke prijs
- Een warme sociale omgeving en laagdrempelige introductie tot de stad
- De gelegenheid te bieden een bijdrage te leveren aan de maatschappij

Zie ter inspiratie het voorbeeld van de Gerlachusflat (verzorgingstehuis) te Maastricht.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

Een inventarisatie van mogelijkheden om dit type woonvormen te realiseren in Maastricht. Betrek hierbij in ieder geval organisaties als Humanitas, Levanto en Geinen Daank.

Onderzoek hierbij ook of de gemeente financiële ondersteuning kan bieden bij het mogelijk maken van deze woonvormen.

Advies 10. Alle woonwijken groen en natuurinclusief

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Het groen en de natuur staan onder druk, ook in de woonwijken. Zichtbaar is de afname in biodiversiteit. Groen is ook belangrijk voor de leefbaarheid, opvang van regenwater en de gezondheid van onze burgers.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Versterken van het groen en natuur in elke woonwijk van Maastricht naar 2040, op basis van een uitgewerkte natuur- en groenvisie en beleidsregel natuurinclusief bouwen.

Waarom?

Groen en natuur worden nu nog onvoldoende meegenomen en -gewogen bij (her)ontwikkelingen in woonwijken en het versterken van biodiversiteit op alle schaalniveaus (woning, wijk, stad, regio).

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

Maastricht stelt een visie met doelen voor natuur en groen op voor de gehele gemeente, gericht op het versterken van de biodiversiteit, klimaatadaptatie (o.a. hitte stress en waterbeheer) en leefbaarheid. De visie is erop gericht om per wijk - samen de bewoners - een plan te maken voor het het vergroenen van woonwijken. In deze plannen komt de generieke norm van tenminste 15% groen/natuur van het oppervlak van de openbare ruimte terug. N.B.: dit mag niet ten koste gaan van woonruimte. De inwoners worden door middel van voorlichting en subsidies actief gestimuleerd om deze norm op hun eigen grond ook te realiseren.

De kwaliteit, het type groen en het beheer worden afgestemd op de te behalen natuur- en groendoelen van de visie en lokale fysieke mogelijkheden. Nieuwbouw wordt gerealiseerd op basis van een door de gemeente vast te stellen leidraad natuurinclusief bouwen. Het budget voor groen en natuur dient toereikend gemaakt te worden voor het behalen van de doelen.

Advies 11. Kleinschalige cultuurevenementen voor iedereen

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

In andere landen hebben steden banden met culturele instanties uit diverse landen. Maastricht is het culturele centrum van Limburg. En van de grensstreek.

Veel culturele activiteiten in Maastricht zijn (te) commercieel van aard.

Wat we zien is dat nu veel inwoners niet actief betrokken zijn bij het culturele leven. Deels vanwege financiële belemmeringen. We zien ook dat de culturele middelen van de stad (zoals Van Eyck, Toneelschool, Muziekschool) niet goed genoeg worden benut.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

We denken dat cultuur kan bijdragen aan het mooier maken van Maastricht. Aan de sociale riolering van Maastricht. De identiteit van de stad als cultureel centrum kan versterken en uitbreiden.

We willen starten met kleinschalige evenementen. Om lokale kunstenaars een podium te bieden. Zich te presenteren aan een breder publiek.

Vroeger kenden we de Rode Loper. Cultuur is nu best wel elitair. Terwijl cultuur kan bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit van het leven. Maak cultuur laagdrempelig en minder kostbaar. Zo kan iedereen kennismaken met een divers cultureel palet, om op die manier deelname en toegang van alle leeftijdsgroepen aan het culturele leven te bevorderen. Zo bevorderen we verbinding tussen verschillende sociale groepen en maken we een begin met een langetermijnvisie voor Maastricht als cultuurstad. Waar het goed wonen en verblijven is.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- Ondersteun een start van een netwerk voor kunstenaars in de regio (euromass -ex. kunstenaars van de muziekacademie, auteurs, dansgroepen enz.).
- Creëer met hen kleine evenementen die gratis toegankelijk zijn, zodat ook de brede bevolking toegang heeft tot een breed scala aan culturele evenementen.
- Voor kleinschalige evenementen is er vanaf 2024 meldingsplicht én het kost geld: neem deze belemmeringen weg.
- Promoot deelname aan culturele evenementen (website voor het netwerk; promotie van de evenementen op de website van de gemeente).
- Laat evenementen plaatsvinden in gebieden in Maastricht die anders weinig gebruikt worden (zoals buurtcentrum).

Advies 12. Betaalbare sociale woningen in Maastricht

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

- Braakliggende terreinen die evt. geschikt zijn voor woningbouw (bijv. in Limmel).
- Te weinig sociale woningbouw/te duur.
- Armoede.
- Jongeren, starters, alleenstaanden etc. komen moeilijk aan een betaalbare woning.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

- Meer betaalbare sociale woningen.
- Beter controleren wie er gebruik maakt van de woningen, 1 koppel heeft 2 woningen en er wordt maar gebruik gemaakt van 1.
- Naar alternatieve woonvormen kijken om woningprobleem op te lossen (bijv. kangoeroewoning).
- Financieel aantrekkelijk maken om samen te wonen, zodat woningen vrijkomen.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- De gemeente koopt een stuk grond op als dat vrijkomt, of gebruikt grond die ze al bezit, en bouwt hier sociale/betaalbare woningen op (zie voorbeeld in Wenen).
- Het juiste project aan het juiste stuk grond koppelen (niet alleen verdienmodel).
- Betere samenwerking met woningcorporaties om mensen aan een geschikte betaalbare woning te helpen.

Advies 13. Veilig verkeer rondom het centraal station

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

- Slechte en (sociaal) onveilige verbinding tussen voor- en achterkant van het station voor fietsers, voetgangers en mindervaliden.
- 6.000 fietsers per dag steken onveilig over bij de Duitse poort, waaronder veel jongeren.
- Voor mindervaliden is het station via de passerelle slecht toegankelijk.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Aantrekkelijk stationsgebied als verbindende schakel in de stad:

- Goede bereikbaarheid voor alle doelgroepen (leeftijd, handicap, beperking).
- (Sociaal) veilig: verkeer, oversteekplekken, fietsgemak.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- Actualiseer het rapport 'Over het spoor' met betrekking tot een veilige oversteek.
- Maak op basis hiervan, samen met omwonenden en gebruikers, een passend actieplan.

Advies 14. Werkgelegenheid starters voor economische groei

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Nadat studenten, zowel van theoretische als praktische opleidingen, hun studie hebben afgerond, vertrekken ze al snel uit Maastricht. Dit is niet altijd hun eerste keuze. Velen zouden graag langer in Maastricht blijven. We zien dat het aanbod van werk niet aansluit op de geboden opleidingen, op alle niveaus. We denken bijvoorbeeld aan de sectoren toerisme, economisch en zorg. Dit is belangrijk om de vergrijzing tegen te gaan. De arbeidsparticipatiepercentages in Maastricht behoren tot de laagste van Nederland. Dit is te verklaren door het hoge aantal ouderen en studenten (CBS, 2022).

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Wij streven naar een gezonde verdeling tussen de leeftijdsgroepen in de stad. Daarnaast willen wij een welvarende stad, waarin we de komende tijd een economische groei zien. Dit gebeurt als er meer starters in Maastricht blijven omdat er werkgelegenheid is.

Dat er meer werkgelegenheid is op basis van de studies die Maastricht biedt.

Dat Maastricht samenwerkt met de Euregio (Luik, Aachen, etc.) op het gebied van werkgelegenheid.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

- In kaart brengen van de werkgelegenheidsmogelijkheden voor starters per sector (hoeveel afgestudeerden vs. hoeveel werkgelegenheid).
- Het stimuleren van start-ups (gezonde startersmarkt).
- Dat de gemeente zich inzet om meer bedrijven die aansluiten op de studies die de stad biedt zich in Maastricht te laten vestigen.
- Het stimuleren van samenwerkingen tussen opleidingsinstituten (mbo, hbo, universiteit) en bedrijven, zoals bijvoorbeeld tussen de Wageningen Universiteit en Unilever.

Advies 15. Afterparty

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

Het burgerberaad houdt hierna op, en daarna zien we elkaar niet meer.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruit ziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Dat er een terugkoppeling komt vanuit de gemeenteraad na de raadsvergadering.

Waarom?

Zodat we als burgerberaad weten wat er met het advies gaat gebeuren.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

Een bijeenkomst voor iedereen van het burgerberaad om te horen wat eruit is gekomen.
En een ontmoeting met de gemeenteraad.

1.4 Afgewezen adviezen

Milieuzone Maastricht

1. Aanleiding

Wat zien we? Wat is er aan de hand?

De gemeenteraad heeft besloten tot het niet invoeren van een milieuzone in de binnenstad van Maastricht.

Tegelijkertijd laat onderzoek van het RIVM zien dat normen voor luchtkwaliteit in Maastricht worden overschreden.

2. Ambitie

Wat willen we? Hoe willen we dat de stad eruitziet in 2040? Waarom vinden we dat belangrijk?

Schone lucht in de stad.

3. Denkrichting van het burgerberaad

Wat is daarvoor nodig?

Een heroverweging van het besluit tot niet-invoering van een milieuzone.

DEEL 2 /

**TOELICHTING OP
HET PROCES**

2.1 Samenstelling van het burgerberaad

Eerste loting

Uitgangspunt van de selectieprocedure van inwoners voor het burgerberaad was dat de deelnemers een goede afspiegeling van de samenstelling van de bevolking van Maastricht zouden zijn. Idealiter moesten de deelnemers aan het burgerberaad een representatieve afspiegeling zijn van de bevolking op de kenmerken leeftijd, geslacht, stadsdeel, opleiding en taal.

De eerste selectieronde vond plaats door een uitnodigingsbrief te versturen aan een steekproef van inwoners (op basis van de Basis Registratie Personen). Bij het samenstellen van de steekproef werd rekening gehouden met de verdeling van de bevolking over leeftijd, geslacht en stadsdeel.

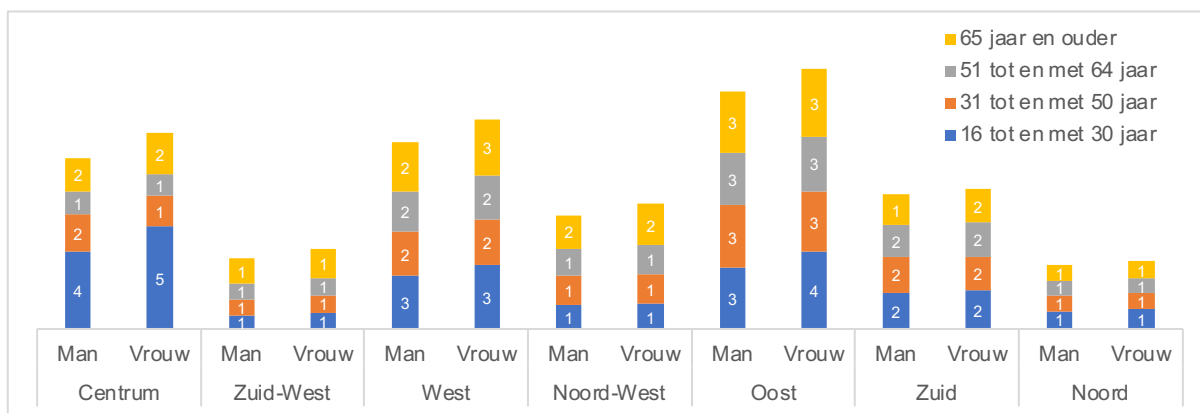
Opleiding en taal van inwoners staan niet geregistreerd in het BRP, en konden daarom niet vooraf worden gebruikt voor het samenstellen van de steekproef.

Figuur 1 laat de gewenste verdeling van de 100 deelnemers aan het burgerberaad zien.

Deze samenstelling is een representatieve afspiegeling van de bevolking op de kenmerken leeftijd, geslacht en stadsdeel.

We verwachtten dat niet iedereen die een uitnodigingsbrief ontving zich voor het burgerberaad zou opgeven. We hielden daarom rekening met de non-respons (= inwoners die niet bereid zijn om deel te nemen) door meer inwoners uit te nodigen, om zo uiteindelijk toch voldoende deelnemers over te houden. Inwoners die na het lezen van de uitnodigingsbrief interesse hadden om deel te nemen, konden hun interesse opgeven door een online formulier in te vullen.¹ Hierbij werd ook gevraagd naar opleiding en taal.

Voor de eerste ronde zijn 9.103 brieven uitgestuurd. Hierop hebben 1.044 inwoners hun interesse aangegeven. Na de eerste ronde werving was er al voldoende verdeling wanneer rekening werd gehouden met leeftijd, geslacht en stadsdeel. Er zijn dus geen verdere wervingsacties uitgezet.

Figuur 1: Gewenste verdeling 100 deelnemers burgerberaad, rekening houdend met leeftijd, geslacht en stadsdeel.

¹ Op verzoek konden inwoners telefonisch een papieren aanmeldformulier aanvragen. Dit formulier konden ze in een envelop met antwoordnummer terugsturen.

Tweede loting

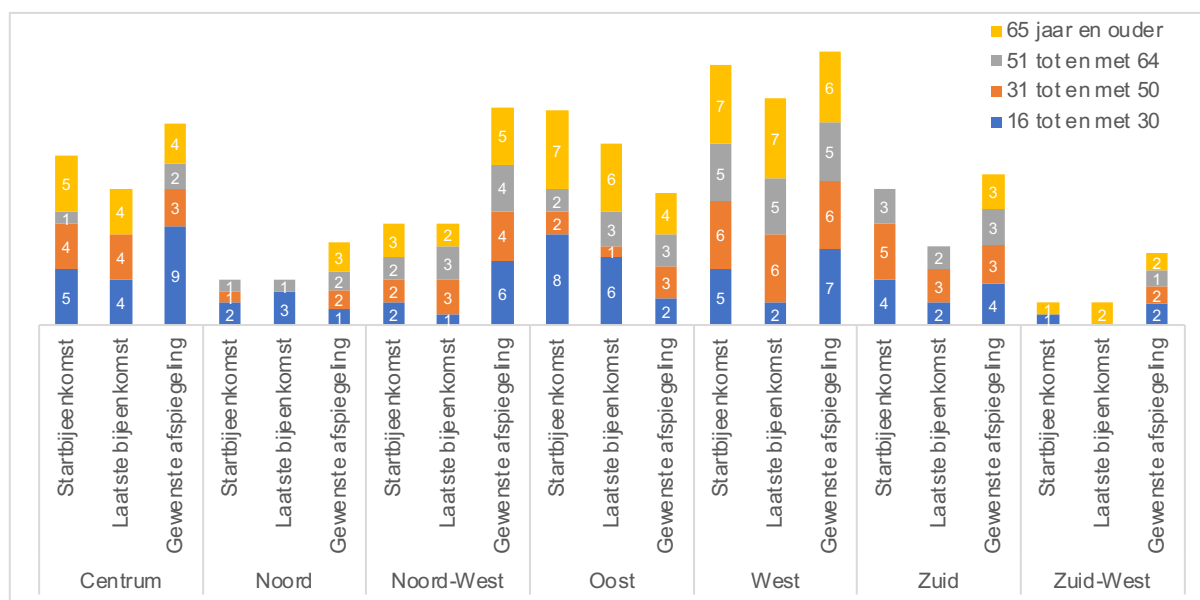
Bij de tweede loting zijn uit de 1.044 inwoners 100 deelnemers geselecteerd. Hierbij is niet alleen rekening gehouden met de verdeling naar leeftijd, geslacht en stadsdeel, maar ook met opleiding en taal. Voor het bepalen van het opleidingsniveau in de populatie werd gebruik gemaakt van een tabel van het CBS.² Er zijn geen gegevens bekend over de taal die de bevolking van Maastricht thuis spreekt. Voor de selectie van de 100 deelnemers is uitgegaan van 7 procent anderstaligen voor Maastricht, gebaseerd op een publicatie van het CBS.³ Naast de selectie van de 100 deelnemers werd ook een reservelijst van 162 inwoners aangemaakt.

Samenstelling tijdens het proces

Uiteindelijk hebben 70 inwoners tot het eind deelgenomen aan het burgerberaad. Figuur 2 laat de samenstelling van het burgerberaad zien tijdens de startbijeenkomst en de laatste bijeenkomst, afgezet tegen de gewenste samenstelling. Deze vergelijking is gebaseerd op de leeftijd en het stadsdeel. Figuur 3 en 4 laat deze verdeling zien voor opleiding en taal.

Bij de uitnodiging voor de bijeenkomsten hebben inwoners die aanvankelijk wilden deelnemen alsnog bedankt voor deelname. Waar mogelijk is vervolgens een beroep gedaan op een inwoner met dezelfde kenmerken uit de reservelijst. Na bijeenkomst 2 zijn afgemelde deelnemers niet meer vervangen.

Het aantal afmeldingen oversteeg de mogelijkheden om een inwoner met dezelfde kenmerken op de reservelijst te vinden. In die gevallen is gekeken naar een vervanging die niet perfect aansloot bij de gewenste kenmerken, maar op meerdere kenmerken wel overeenkwam met de afgemelde inwoner. Dit verklaart dat in Figuur 2 de gerealiseerde aantallen voor een aantal stadsdelen hoger zijn dan de beoogde aantallen.

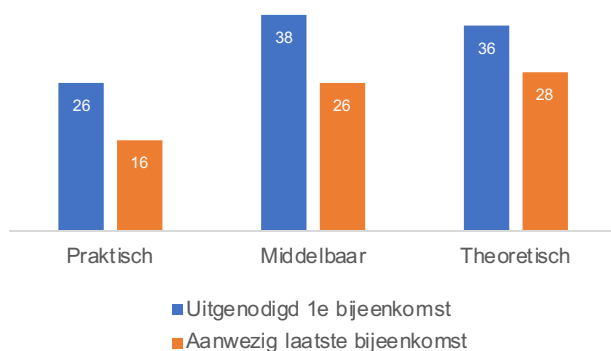
Figuur 2: Leeftijd en afkomstig stadsdeel uitgenodigde deelnemers vs. deelnemers laatste bijeenkomst.

² <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85372NED/table?dl=8F34A>

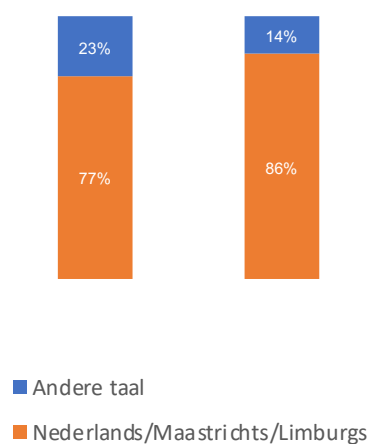
³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2021/talen-en-dialecten-in-nederland>

Als de gerealiseerde deelname wordt vergeleken met de gewenste deelname, is de conclusie dat dit op hoofdlijnen is gelukt, maar dat er ten opzichte van de eerste bijeenkomst wel een afname is richting de laatste bijeenkomst. De belangrijkste reden voor het niet volledig slagen zijn de afmeldingen, waardoor de representativiteit afneemt. Denk hierbij aan ziekte, drukte op werk en studie.

Figuur 3: Opleiding uitgenodigde deelnemers vs. deelnemers laatste bijeenkomst.

Figuur 4: Taal uitgenodigde deelnemers vs. deelnemers laatste bijeenkomst.

2.2 Communicatie

Communicatie met deelnemers

De communicatie met de deelnemers vond voornamelijk plaats via e-mail. Hier werd een e-mailadres voor aangemaakt: burgerberaad@maastricht.nl. Voorafgaand aan elke bijeenkomst ontvingen deelnemers e-mails met praktische informatie en een programma op hoofdlijnen. Na elke bijeenkomst kregen deelnemers een e-mail met daarin het verslag, de presentatie, en de overige opbrengsten van de laatste bijeenkomst. Ook konden deelnemers vragen stellen en input leveren via de e-mail. Vragen konden door de deelnemers ook telefonisch worden gesteld via 14 043.

Verder werd een digitaal deelnemersplatform in Sharepoint ingericht. Op dit platform werden alle presentaties, verslagen, opbrengsten en de opbrengsten van de stadsdeelbijeenkomsten gedeeld, alsmede inhoudelijke achtergrondinformatie over het onderwerp en praktische informatie over de bijeenkomsten. Voor en na elke bijeenkomst werd het deelnemersplatform door de organisatie bijgewerkt met de laatste informatie. Deelnemers konden daarmee terugblikken en zich voorbereiden op de volgende bijeenkomsten.

Alle deelnemerscommunicatie, het verslag en de opbrengsten per bijeenkomst werden zowel in het Nederlands als in het Engels aangeboden. Daarnaast konden Engelstalige deelnemers gebruikmaken van een volledige simultaanvertaling door twee simultaantolken. Dit gebeurde via een headset. Zo konden Engelstaligen volwaardig meedoen.

Communicatie met de stad

In juni 2023 is een webpagina op het participatieplatform Thuis in Maastricht gepubliceerd, www.thuisinmaastricht.nl/burgerberaad. Op deze webpagina staat algemene informatie over de opzet van het burgerberaad. Ook wordt het onderwerp toegelicht en staan er veelgestelde vragen over deelname. Inwoners die na ontvangst van een uitnodigingsbrief wilden deelnemen, konden het aanmeldformulier via deze webpagina invullen.

Tijdens de aanmeldperiode is het burgerberaad aangekondigd via de socialmediakanalen en de [nieuwsbrief van de gemeente](#).⁴ Om inwoners tijdens het burgerberaad een inkijkje te geven in het verloop ervan, werd na elke bijeenkomst een terugblik op Thuis in Maastricht geplaatst. Op meerdere momenten zijn deze terugblikken uitgelicht in de nieuwsbrief en via de socialmediakanalen van de gemeente. Dagblad de Limburger schreef na de eerste bijeenkomst een artikel over het burgerberaad. Tijdens de looptijd van het burgerberaad zijn ook raadsinformatiebrieven gepubliceerd, die voor iedereen - ook journalisten - toegankelijk zijn.

Met dit rapport worden de opgeleverde adviezen van het burgerberaad openbaar. Daarmee zijn ook het proces en de inhoud van de adviezen inzichtelijk voor inwoners. Na bespreking in de gemeenteraad geeft de gemeente een terugkoppeling via een raadsinformatiebrief, Thuis in Maastricht, socialmediakanalen en de nieuwsbrief.

⁴ www.gemeentemaastricht.nl/nieuwsbrief

2.3 Gespreksbegeleiding en procesafspraken

Gespreksbegeleiding

Om ervoor te zorgen dat álle deelnemers van het burgerberaad tijdens de gesprekken goed konden meedoen, zijn er gespreksbegeleiders ingezet. De gespreksbegeleiders begeleidde de gesprekken die in subgroepen plaatsvonden. De gespreksbegeleiders waren medewerkers van bureau EMMA en de maatschap Perspectivity. Hun voornaamste taak was er voor te zorgen dat iedereen de ruimte kreeg om input te leveren. Ook begeleidde ze de verschillende werkvormen en hielpen ze waar nodig bij het formuleren van adviezen. De gespreksbegeleiders hadden een neutrale positie en streefden er expliciet naar om inhoudelijk geen invloed op het proces te hebben. De verslaglegging van elke bijeenkomst werd verzorgd door medewerkers van EMMA.

Om zich voor te bereiden op hun rol kregen de gespreksbegeleiders voorafgaand aan het burgerberaad een training. Tijdens deze sessie werd uitleg gegeven over het burgerberaad, de vraag, de randvoorwaarden en het programma op hoofdlijnen. Ook werd de rol van gespreksbegeleider toegelicht, en is er geoefend met een aantal deep democracy-werkvormen die tijdens het burgerberaad zijn ingezet. Daarnaast vond er voorafgaand aan elke bijeenkomst een korte briefing plaats waarin de projectleider c.q. de ontwerpers van het programma de gespreksbegeleiders voorbereiden op het doel van de bijeenkomst, het programma en de verschillende werkvormen.

Procesafspraken

Tijdens de eerste bijeenkomst hebben de deelnemers een aantal procesafspraken gemaakt, onder meer over de spelregels, vertrouwelijkheid en de stemprocedure.

De spelregels

De volgende spelregels werden door het burgerberaad vastgesteld:

- Je krijgt het woord als je je hand opsteekt;
- Luister naar elkaar en wacht op je beurt: die komt altijd;
- Spreek vanuit jezelf (ik ervaar, ik vind...);
- Respecteer ieders mening en overtuiging, ook al ben je het er niet mee eens.

Vertrouwelijkheid

De volgende afspraken werden gemaakt over vertrouwelijkheid:

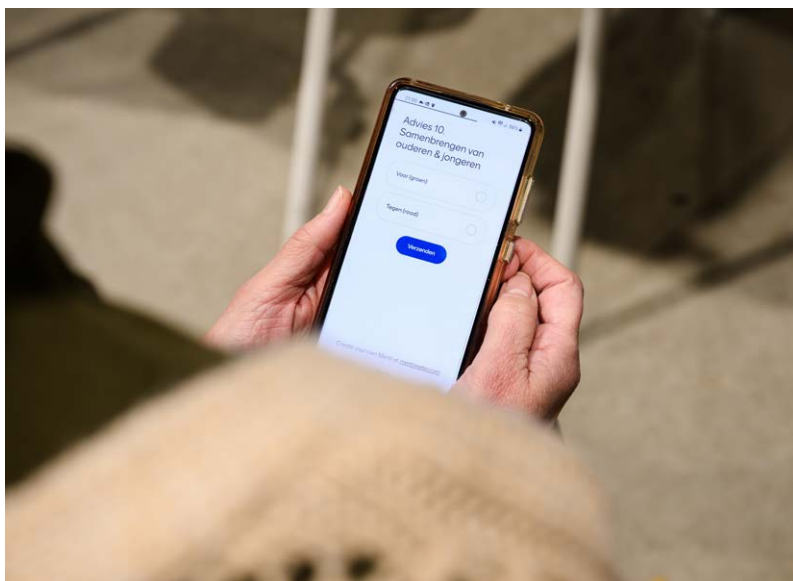
- Wie precies wat heeft gezegd, blijft tijdens het burgerberaad onder ons. Geen namen/ rugnummers naar buiten;
- Geen pers of andere bezoekers actief aanwezig tijdens de inhoudelijke beraadslagingen;
- Wees terughoudend met het delen van foto's (via sociale media): geen anderen in beeld op foto's zonder hun expliciete toestemming;
- We geven als deelnemers onderling een expliciet akkoord op vertrouwelijkheid, waarmee tussen deelnemers een vertrouwelijkheidsafpraak bestaat.

De stemprocedure

De volgende procedure voor het nemen van besluiten is vastgelegd door het burgerberaad:

1. We nemen besluiten met een zo groot mogelijk draagvlak. In de basis gaan wij uit van een 66% meerderheid voor alle groepsbesluiten;
2. We luisteren naar de bezwaren en wensen van leden die niet akkoord zijn. Waar mogelijk verrijken we het besluit met alternatieve voorstellen. Dan stemmen we daarna nog een keer;
3. We maken onderscheid tussen advies- en procesbesluiten. Adviesbesluiten gaan over de inhoud van de adviezen. Procesbesluiten gaan over hoe we de dingen met elkaar inrichten, over hoe het burgerberaad komt tot adviezen;
4. Voor adviesbesluiten gaan we uit van een 66% meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Dit houdt in dat een adviesbesluit bij 66% van de uitgebrachte stemmen is aangenomen. Bij minder dan 66% van de uitgebrachte stemmen, is het adviesbesluit afgewezen;
5. Voor procesbesluiten werken we op basis van de (kleinst mogelijke) meerderheid (de helft +1). Indien deze meerderheid niet wordt behaald, is het procesbesluit afgewezen.

Er werd gestemd door middel van stemkaarten en via Mentimeter. Voor stemmingen over het proces werden stemkaarten gebruikt. Afhankelijk van het onderwerp waarover de stemming werd gehouden, werd er eerst peilend gestemd. Daarna konden deelnemers hun bezwaren of twijfels uiten, en vervolgens werd er definitief gestemd. Mentimeter werd gebruikt voor de eindstemming over de adviezen. Dit zorgde er voor dat er geen fouten in de tellingen zaten en dat mensen anoniem konden stemmen.

2.4 De bijeenkomsten

De vraag die de gemeenteraad heeft meegegeven aan het burgerberaad is op de volgende manier door het burgerberaad overgenomen:

Hoe richten we de stad in, zodat iedereen zich goed voelt?

- Hoe maken we de stad veilig en gezond voor iedereen?
- Hoe maken we genoeg ruimte om mensen te ontmoeten?
- Hoe maken we de stad mooier en duurzamer?

Gedurende 7 bijeenkomsten heeft het burgerberaad door middel van een aantal adviezen getracht antwoord te geven op bovenstaande vraag en subvragen. Hierna volgt een beschrijving van de bijeenkomsten op hoofdlijnen.

Bijeenkomst 1

Donderdag 21 september 2023 / Stadhuis Maastricht / 17.30 - 21.30

Doel: Installatie van burgerberaad en kennismaken met elkaar en het vraagstuk

De eerste bijeenkomst begon met een plenaire opening. Wethouder Frans Bastiaens legde de centrale vraag formeel voor aan het burgerberaad. De wethouder gaf een korte toelichting op de vraag en de aanleiding en vertelde wat er met de uitkomsten van het burgerberaad wordt gedaan. Vervolgens vertelden twee raadsleden aan de hand van een aantal vragen waarom ze dit burgerberaad belangrijk vinden. Daarna maakten deelnemers kennis met elkaar in vijf subgroepen, onder begeleiding van een gespreksbegeleider.

Klasien Horstman, hoogleraar Filosofie Publieke Gezondheidszorg aan Maastricht University, gaf een presentatie over het thema veerkracht. Zij schetste de breedte van het thema en liet zien wat er precies onder veerkracht van de stad kan worden verstaan. In het laatste deel van deze bijeenkomst hebben deelnemers met elkaar procesafspraken gemaakt over de spelregels, vertrouwelijkheid en de stemprocedure.

Bijeenkomst 2

Zaterdag 7 oktober 2023 / VISTA College / 9.30 - 15.00

Doel: Verkennen van het thema en verdiepen op onderdelen

De tweede bijeenkomst stond in het teken van het verkennen van het thema. Sven Cimmermans - procesmanager Beleid, Ruimte & Ontwikkeling bij de gemeente Maastricht en projectleider van de Omgevingsvisie - opende de bijeenkomst. Tijdens zijn presentatie legde hij uit waarom er is gekozen voor een burgerberaad en aan wie het burgerberaad precies advies geeft. Daarnaast ging hij verder in op wat de omgevingsvisie wel/niet is en op hoe de omgevingsvisie zich verhoudt tot andere documenten en processen omtrent de inrichting van de publieke ruimte.

Voorafgaand aan de bijeenkomst was de deelnemers gevraagd na te denken over fijne en onprettige plekken in Maastricht. Deelnemers gingen in gesprek over deze plekken. Waarom is iets een fijne of minder fijne plek?

Vervolgens zijn de plekken geplot op een grote plattegrond van Maastricht. De ochtend werd afgesloten met een presentatie van stedenbouwkundige Bas Römgens. Hij vertelde deelnemers wat de gemeente momenteel doet om van Maastricht ruimtelijk een veerkrachtige stad te maken, en welke factoren komen kijken bij het 'ontwerpen van een stad'.

De middag stond in het teken van het verkennen van onderwerpen door middel van een aantal interactieve werkvormen. Deelnemers gingen plenair en in subgroepen met elkaar in gesprek over wat zij belangrijk vinden als het gaat om het inrichten van de stad Maastricht. De opbrengst van de dag was een lijst met de belangrijkste onderwerpen rondom het thema veerkrachtige stad.

Bijeenkomst 3

Woensdag 25 oktober 2023 / VISTA College / 17.30 - 21.30

Doel: Verdiepen op de verschillende subthema's

De derde bijeenkomst stond in het teken van het verdiepen op de 7 verschillende subthema's die raken aan het vraagstuk van het burgerberaad. Voor elk thema waren één of meerdere experts en sprekers uitgenodigd die meer konden vertellen over het subthema in kwestie.

Overzicht van subthema's en uitgenodigde experts:

1. Cijfers en feiten over gezondheid in verschillende wijken

Experts: Martje Venselaar, Bert Hesdahl, Gwenda Engels, Robert Bergs, GGD Zuid-Limburg

2. Gezondheid en de rol van de gemeente

Expert: Karin Weusten, strategisch adviseur gemeente Maastricht

3. Veilig voelen in de stad

Expert: Marnix Eysink Smeets, lector Publiek Vertrouwen en Veiligheid Hogeschool InHolland

4. Prettig samenleven en de publieke ruimte

Expert: Mare Knibbe, onderzoeker gezonde stad Maastricht University

5. De rol van groen

Expert: Peter Alblas, Centrum voor Milieueducatie Maastricht

6. Bouwen, wonen en samenleven

Expert: Jeroen Frissen, adviseur sociale huisvesting Circusvis

7. Toerisme

Expert: Martje Gulikers, strategisch adviseur Citymarketing Maastricht

Door middel van de werkvorm open ruimte konden deelnemers in 2 rondes kiezen in welke 2 subthema's ze zich verder wilden verdiepen. Verdeeld over de 7 thema's woonden deelnemers elke ronde presentaties van de aanwezige experts bij. Vervolgens was er ruimte voor vragen en reflectie. Door ideeën in dialoogvorm uit te wisselen, formuleerden de deelnemers uiteindelijk voor elk subthema ideaalbeelden en obstakels. Ook werd nagedacht over inspiratieplekken en verbeterplekken die met het subthema samenhangen. Deze plekken vormden input voor de excursie tijdens bijeenkomst 4.

Aan het einde van de bijeenkomst gaven de deelnemers een korte plenaire terugkoppeling over de rode draden in hun subgroep. Wat waren voor elk subthema de belangrijkste ideeën, ideaalbeelden en obstakels die naar voren kwamen tijdens de dialoog?

Bijeenkomst 4

Zaterdag 4 november 2023 / Excursie / 9.30 - 15.00

Doel: Idealen aan de praktijk toetsen, op locatie verspreid over de stad

De vierde bijeenkomst stond in het teken van de excursie. Op basis van de inspiratie- en verbeterplekken waren er 5 locaties in de stad uitgekozen om te bezoeken. De eerste locatie was de centrale verzamelplek van de dag: Buurtcentrum Mariaberg. Hier verzamelden de deelnemers zich in de ochtend, kwamen ze terug voor een lunch en werd de dag afgesloten.

Tijdens de ochtend en de middag konden deelnemers telkens kiezen tussen 2 excursies. Met bussen werden de groepen naar de excursieplekken gereden. Daar bezochten de groepen een locatie of wandelden ze langs een aantal plekken. Elke excursie raakte aan een aantal subthema's. Daarnaast kreeg elke deelnemer een werkblad om in te vullen. Dit werkblad was bedoeld als hulpmiddel voor deelnemers, waarmee ze hun observaties en ideeën tijdens de dag een plek konden geven.

Tijdens de afsluiting van de dag wisselden deelnemers hun opgedane observaties en ideeën uit met elkaar.

Ochtend	Middag
Locatiebezoek aan Stichting Werkhuis Relevante subthema's: • Elkaar ontmoeten • Sociale initiatieven • Verschillende functies op 1 plek	Wandeling langs Frontenpark, Statensingel en Lindenkruis Relevante subthema's: • Inspiratie- en verbeterplekken voor groen in de stad • Parkeren en verkeer in de stad
Wandeling door Wyckerpoort en langs Stadstuin de Gruine Leuper onder begeleiding van Jake Wiersma Relevante subthema's: • Mobiliteit • Parkeren en vergroening • Autoluwe stad • Burgerinitiatieven	Locatiebezoek aan Beenteplein en winkelcentrum Relevante subthema's: • Inspiratie- en verbeterplek voor inrichting openbare ruimte en groen

Bijeenkomst 5

Maandag 13 november 2023 / VISTA College / 17.30 - 21.30

Doel: Conceptadviezen formuleren en verrijken

Tijdens de vijfde bijeenkomst werden de eerste conceptadviezen geformuleerd. Voor de bijeenkomst ontvingen de deelnemers een overzicht van de 4 overkoepelende ambities die op basis van alle verzamelde opbrengsten tot en met bijeenkomst 4 waren geformuleerd. De 4 overkoepelende ambities bevatten een clustering van eerdergenoemde subthema's en alle ideeën, dilemma's en obstakels die deelnemers tijdens eerdere bijeenkomsten inbrachten.

De avond begon met een herhaling van de centrale vraag waarover het burgerberaad advies uitbrengt. Vervolgens is uitgelegd hoe een goed en duidelijk advies kan worden geschreven.

Deelnemers verdeelden zichzelf spontaan over de 4 ambities en begonnen in verschillende kleinere schrijfgroepen met het schrijven van conceptadviezen, onder begeleiding van een gespreksbegeleider. Aan het eind van de avond waren er in totaal 20 conceptadviezen geschreven. Voor elke ambitie werd 1 conceptadvies gekozen en voorgelegd aan de plenaire groep. Hierover werd vervolgens peilend gestemd met rode (tegen), gele (voor, maar...) en groene (voor) stembriefjes. Deelnemers die rood of geel stemden, kregen de kans hun keuze kort toe te lichten. Dit gaf een eerste indruk van hoe de adviezen door het burgerberaad werden gesteund.

Bijeenkomst 6

Zaterdag 2 december 2023 / VISTA College / 9.30 - 15.00

Doel: Deliberatie. adviezen definitief maken en eerste oordeelvorming

Tijdens de zesde bijeenkomst werkte het burgerberaad door aan de conceptadviezen. Tussen bijeenkomst 5 en 6 was elk conceptadvies voorzien van een ambtelijke reflectie op de praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Tijdens de bijeenkomst kregen de deelnemers de kans om de ambtelijke reflecties te verwerken, en konden deelnemers feedback geven op de adviezen die waren opgesteld in de schrijfgroepen waar zij zelf niet in hadden gezeten. Daarnaast werden adviezen aangescherpt en geclusterd.

Aan het eind van de bijeenkomst waren er 17 conceptadviezen herschreven. Over al deze adviezen werd peilend gestemd met groene, gele en rode stembriefjes. Deelnemers die geel of rood stemden, kregen de kans om hun feedback en bezwaren op te schrijven. Deze feedback werd per concept-advies na de bijeenkomst met alle deelnemers gedeeld.

Bijeenkomst 7

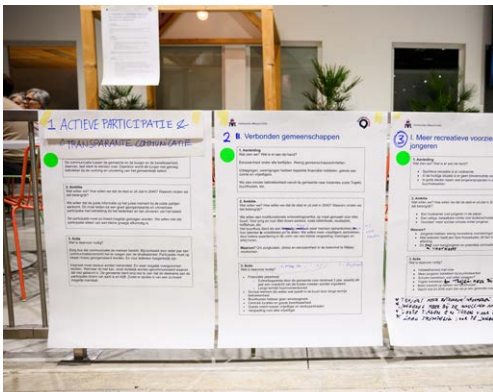
Donderdag 14 december 2023 / VISTA College / 17.30 - 21.30

Doel: Reflecteren, stemmen en besluitvorming

Tijdens de zevende - en laatste - bijeenkomst werden de adviezen definitief gemaakt en werd er door het burgerberaad gestemd. Dit gebeurde in 2 rondes. In ronde 1 werd er onder begeleiding van een gespreksbegeleider gewerkt aan de eerste set adviezen. Hierover werd meteen gestemd. Vervolgens werd gewerkt aan de laatste set adviezen, waarover vervolgens weer werd gestemd.

Enkele adviezen werden in deze rondes nog samengevoegd en herschreven. Er werd bovendien een enkel advies toegevoegd. De bijeenkomst werd afgesloten met een korte toelichting op het vervolgproces en met een fotomoment, waarbij de deelnemers met elkaar hebben geproost op het eindresultaat: de 15 adviezen van het burgerberaad Maastricht.

burgerberaad.

Gemeente Maastricht

Bijlage 2 – Voorstel verwerking adviezen burgerberaad

Advies Burgerberaad	Hoe advies verder zal worden opgepakt naar actualisatie omgevingsvisie
Advies 1: Actieve participatie en transparante communicatie	Dit advies spreekt een ambitie uit inwoners actief te betrekken bij het formuleren van beleid en hun stem goed te laten horen. Het voorstel is het advies en de denkrichtingen van het burgerberaad rondom dit advies mee te nemen in de evaluatie van het participatiekader en de participatieverordening (afgesproken voor 2025), bij de ontwikkeling van (digitale) participatiewerkvormen en (communicatie)middelen om deze onder de aandacht te brengen.
Advies 2: Verbonden gemeenschappen	Het burgerberaad hecht grote waarde aan sociale verbindingen om zo de veerkracht te versterken. Het burgerberaad signaleert een afnemende betrokkenheid bij en gebruik van huidige ontmoetingscentra. Als gemeente willen we de geuite wens stimuleren om in te zetten op een wijkdekkende structuur van ontmoetingscentra met een multifunctioneel karakter, van huiskamer tot informatiepunt, van ruimtefacilitator voor verenigingen tot jongerenhonk, als plek waar mensen samenkomen om te ontmoeten en zichzelf te ontplooiën stimuleren. Deze centra dienen goed bereikbaar te zijn. De denkrichting van het burgerberaad in de uitwerking lijkt haalbaar en de ambitie zal bij de van uitwerking definitieve omgevingsvisie ruimtelijk worden vormgegeven of waar dat niet ruimtelijk is worden ingebracht bij deze processen. Separaat daaraan zal een beleidskader worden uitgewerkt, op basis waarvan de ontmoetingscentra kunnen worden ondersteund.
Advies 3: Meer recreatieve voorzieningen voor jongeren	Dit advies van het burgerberaad zien wij als een aanvulling op advies 2 over het realiseren van ontmoetingscentra die beschikbaar zijn voor alle wijken. Dit advies (advies 3) spreekt namelijk de ambitie uit om ook voor jongeren in deze ontmoetingscentra en -plekken te voorzien. Door jongeren als een van de belangrijke doelgroepen in de uitwerking van advies 2 mee te nemen, verwerken wij ook dit advies op een zorgvuldige manier uit.
Advies 4: Verbeteren van sociale gezondheid d.m.v. het creëren en/ of het doen herleven van ontmoetingsplekken	Dit advies zien we ook als een aanvulling op advies 2 en 3. Advies 4 vult namelijk aan dat ook een goed gebruik van de openbare ruimte zoals bijvoorbeeld parken kan bijdragen aan ontmoeting. Het burgerberaad adviseert om dit in goed gesprek met de buurten zelf te doen, en geeft hier een aantal middelen voor aan. Het voorstel is dit gesprek te voeren in het participatietraject bij de Omgevingsvisie, voortbordurende op het gesprek dat al gevoerd is rondom de speelplekken in de stad. Dit thema is uitgebreid aan bod gekomen in de stadsdeelgesprekken (met een thematafel over 'ontmoeting' en 'gezonde (buurt)economie'). En zullen ook een plek krijgen in de nog komende participatiemomenten. De uitkomst van deze gesprekken wordt meegenomen in de uitgangspunten voor ontmoetingsplekken in de

	openbare ruimte, die in de omgevingsvisie worden geborgd. Zo zal in de omgevingsvisie worden aangegeven hoe en waar ontmoetingsplekken een plek krijgen en hoe de onderlinge verbinding alsook het gebruik van de openbare ruimte eruit ziet.
Advies 5: Inrichting nieuwe parken	Dit advies verzoekt een impuls te geven aan meer recreatie, groen, natuur en water(opvang) in en om de stad. (Grote) parken zijn hier een belangrijk onderdeel in. Bij de uitwerking zullen we – conform het advies - op basis van een nulmeting vaststellen welk en hoeveel groen er per buurt beschikbaar is om op grond hiervan te bepalen waar toevoeging van groen extra prioriteit moet krijgen. Waar dit gaat zullen we inzetten op het realiseren van grotere aaneengesloten stukken in een groot park zoals het burgerberaad voorstelt. En hier ook de samenwerking en aanhaking zoeken met particuliere- en buurtinitiatieven en projectontwikkelaars. In de omgevingsvisie zal per buurt een ambitie opgenomen worden om groen te behouden en verder te ontwikkelen.
Advies 6: Aantrekkelijk openbaar vervoer	Het burgerberaad ambieert een groei van het aandeel openbaar vervoer, fiets en lopen in plaats van de auto voor zowel verplaatsingen van en naar Maastricht als ook binnen Maastricht. De ambitie om dit te doen aan de hand van een samenhangende keten tussen parkeren op afstand en vervolgens over te stappen op openbaar vervoer naar de binnenstad, past aan bij de richting zoals voorzien in de geactualiseerde omgevingsvisie. Gemeente Maastricht beschikt over een succesvolle P+R Maastricht Noord en wil het aanbod van P+R-voorzieningen vergroten met uitbreiding van het aantal plekken bij P+R Maastricht Noord en nieuwe P+R-voorzieningen in West en Zuid. <i>Richting van uitwerking in omgevingsvisie</i> Naast het continueren van de reeds bestaande voorbereidingen en lopende onderzoeken, zal in de omgevingsvisie de rol en het belang van openbaar vervoer worden beschreven, de rol van vergroening en klimaatadaptatie en het verhogen van leefbaarheid in het centrum, geïllustreerd in combinatie met P+R-voorzieningen. De concrete denkrichtingen van het burgerberaad worden daarbij ter hand genomen, waarbij we niet direct inzetten op kentekenplaatregistratie anders dan nu bij de Zero-Emissie Zone Maastricht het geval is.
Advies 7: Fiets en voetgangers veiligheid en bereikbaarheid	Het burgerberaad wil dat er meer gefietst wordt in Maastricht en dat dit veiliger kan. De ambitie om dit te doen aan de hand van meer en betere fietsvoorzieningen wordt erkend. Dit leidt inderdaad tot meer en veiliger fietsverkeer, met minder ongelukken en betere luchtkwaliteit tot gevolg, en zullen we vormgeven in de omgevingsvisie en in de tussentijd via de bestaande en bij u bekende projecten.

	Naast het continueren van de reeds bestaande uitvoering en voorbereidingen, zal in de omgevingsvisie de rol en het belang van goede voetgangers- en fietsvoorzieningen worden beschreven en geïllustreerd met toekomstige verbetermogelijkheden die ingezet worden voor een vervolg concrete uitwerkingen.
Advies 8: Autoluwe binnenstad	Naast het continueren van de bestaande integrale mobiliteitsaanpak op gebied van P+R-voorzieningen, openbaar vervoer, fietsen en lopen en deelmobiliteit, zal bij de actualisatie van de omgevingsvisie het thema autoluw worden uitgewerkt. Daarbij is het – mede gelet op dit advies - logisch dat na invoering van de emissievrije zone in 2025 en de nog te bepalen stappen in het dossier autoluw Wyck vanuit de geactualiseerde omgevingsvisie ook nieuwe stappen worden gezet in het autoluwer maken van het centrum. Prijsdifferentiatie bij parkeren (via o.a. het ringenmodel) is daarbij ook in de toekomst een sturingsmiddel. We zullen deze in lijn met het burgerberaad advies nader uitwerken en concretiseren in de omgevingsvisie.
Advies 9: Samenbrengen van ouderen en jongeren	Dit advies spreekt de behoefte uit aan het versterken van de sociale cohesie en het samengaan van de verschillende bewoners van Maastricht, om zo de veerkracht van buurten te versterken en waar mogelijk de druk op de zorg te verminderen. Specifiek wordt het samenbrengen van ouderen en jongeren genoemd. Dit advies willen we ter hand nemen. Met de omgevingsvisie gaan we hieraan bijdragen door in te zetten op goede beschikbaarheid, verspreiding en bereikbaarheid van ontmoetingscentra en buurtvoorzieningen. En bovendien het gebruik van de openbare ruimte voor (extensieve) recreatie en ontmoeting te optimaliseren, passend bij het buurtkarakter. Ook middels het woningaanbod kunnen we hieraan bijdragen door waar dat gaat in te zetten op een gemengd woonaanbod met een goed samengaan van woningen meer gericht op de behoeften van ouderen en woningen meer bedoeld voor een jonger doelpubliek. Dit kunnen wij als gemeente niet alleen, samenwerking met woningcorporaties en projectontwikkelaars is hiervoor nodig. Het uitgangspunt zal in ieder geval worden opgenomen in de omgevingsvisie.
Advies 10: Alle woonwijken groen en natuurinclusief	Dit advies zien we als stimulans om de ambities en beleidsvoornemens op gebied van groen en natuur in de stad verder te ontwikkelen. Groen draagt bij aan verkoeling van de stad, klimaatadaptatie en het welzijn van mensen. Ook vormt groen vaak een plek voor recreatie, ontmoeten en sport. Het groen in de stad speelt een belangrijke rol in het behoud van biodiversiteit. Tot slot is een deel van het groen in de stad gevoelig voor droogte. We onderstrepen kortom het belang van een visie op groen.

	Voorgesteld wordt om op basis van een nulmeting vast te stellen welk en hoeveel groen er per buurt beschikbaar is om op basis hiervan een groennorm vast te stellen en te bepalen welke maatregelen waar prioriteit moeten krijgen. De haalbaarheid van de genoemde generieke norm van tenminste 15% groen/natuur van het oppervlak van de openbare ruimte zal na uitkomst 0-meting worden bekeken op realisme en of het voldoende ambitieus is. Gelet op de relevantie voor bewoners (leefbaarheid, water) en ook het feit dat groene tuinen sterk kunnen bijdragen is het samen optrekken met bewoners vanzelfsprekend.
Advies 11: Kleinschalige cultuurevenementen voor iedereen	Het Burgerberaad constateert dat cultuur bijdraagt aan kwaliteit van leven en daarom toegankelijk moet zijn voor iedereen. Om dit mogelijk te maken worden evenementen als geschikt instrument gezien om cultuur onder de mensen te krijgen. Als gemeente zien we ook dat cultuur onlosmakelijk verbonden is aan het hebben en behouden van een goed woon- werk- en leefklimaat. Cultuur verbindt mensen en draagt bij aan de positieve gezondheid van mensen. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) concludeert in het <i>Culture Action Europe 2022</i> onderzoek nu ook officieel dat het actief of passief beleven van kunst de gezondheid en het algehele welbevinden bevordert. Dat kleinschalige culturele evenementen kunnen bijdragen aan een laagdrempelige toegang tot cultuur onderschrijven we dan ook. Dit is ook terug te lezen in de cultuurvisie en het recent vastgestelde evenementenbeleid. De gemeente herkent zich niet meteen in de constatering dat de culturele middelen van de stad niet goed genoeg worden benut. Hierover wordt als daar gelegenheid voor is in een later stadium graag nog over doorgesproken. Er wordt ingezet op cultuur in de wijk waarbij gemeenschapshuizen maar ook oude schoolgebouwen of kerken (die vaak een centrale locatie kennen) worden beschikbaar gesteld voor cultuurmakers. Het is mogelijk om in samenwerking met deze kunstenaars vaker een open deuren dag te houden. Ook in de toekomst zal worden ingezet om in ontmoetingsplekken cultuur een plek te bieden. Daarnaast zijn evenementen mogelijk door de hele stad. Een melding – en/of vergunningsplicht is noodzakelijk voor het toezien op de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid. Als gemeente omarmen we initiatieven die een brede groep van de bevolking aanspreekt. Communicatie van alle evenementen, dus ook culturele evenementen, vinden plaats via de UIT-agenda, de bezoekerswebsite van Maastricht (www.bezoekmaastricht.nl) en via de gemeentelijk website. Deze laatste kan echter beter worden vormgegeven en toegankelijker worden gemaakt. Er zal daarom in 2024 nog gestart worden met het beter ontsluiten van de evenementenagenda.

Advies 12: Betaalbare sociale woningen in Maastricht	De uitgesproken ambitie voor meer betaalbare woningen is een welkome ondersteuning, en essentieel voor het ruimtelijk beeld naar de komende jaren toe. Beleidsmatig en programmatisch is dit reeds opgenomen in de in 2021 door de raad vastgestelde woonprogrammering. De gemeente stuurt hierbij binnen haar (juridische) mogelijkheden maximaal op betaalbaarheid. We lezen de ambitie zo dat er voor het bereiken van voldoende betaalbaarheid meer regie vanuit de overheid nodig is. De in voorbereiding zijnde wet Regie op de Volkshuisvesting zal de gemeente hiervoor extra bevoegdheden gaan geven. Over de gedachte om als gemeente zelf woningen te ontwikkelen, te bouwen en te beheren (m.a.w. heroprichting van een gemeentelijk woningbedrijf) wordt kritischer gedacht. Andere partijen zijn hiertoe veel beter uitgerust dan de gemeente. Wel zien wij het als belangrijke gemeentelijke taak om de corporaties goed te faciliteren in het uitvoeren van hun opgave voor betaalbare woningen, zoals ook is opgenomen in het advies waar we dus bij aansluiten. Van de ruim 64.000 woningen in Maastricht zijn er bijna 22.000 (ca. 1/3) in eigendom van woningcorporaties. Hiervoor is extra inzet van het rijk nodig. Naast het invoeren van nieuwe regelgeving (Wet Regie op de Volkshuisvesting, Wet Betaalbare Huur, Wet Goed Verhuurderschap) is een nieuw stelsel van landelijke, structurele, meerjarige financiële ondersteuning door het rijk nodig. We voeren daartoe lobby via de VNG en de G-40. De gemeente kan wel actiever dan voorheen gronden en gebouwen aankopen. Het "situatieve" grondbeleid biedt hiertoe de mogelijkheid. Het Weense voorbeeld is inspirerend, maar kent een andere context qua onder meer regelgeving en financiering. De woningvraag wordt steeds veelkleuriger. De oproep voor alternatieve woonvormen wordt dan ook ondersteund en zal worden overgenomen. Het huidige woonbeleid biedt ook de ruimte voor. Uit de praktijk blijkt wel dat de bijdrage aan het oplossen van het woningtekort bescheiden is. Het gaat vaak om kleine groepen. De kangoeroewoning wordt vaak genoemd, maar blijkt in de praktijk door woningzoekenden lang niet zo goed te worden gewaardeerd. Het advies over de woonruimteverdeling en het stimuleren van doorstroming nemen we ook over. Het woonbeleid is gestoeld op het zo goed mogelijk gebruik maken van de bestaande woningvoorraad, waarbij nieuwbouw aanvullend is als de behoefte niet volledig in de bestaande woningvoorraad kan worden opgelost. Meer en betere Informatievoorziening over de mogelijkheden tot doorstroming kan helpen, maar de opbrengsten hiervan blijken in andere gemeenten relatief beperkt. Verhuizen kost nu eenmaal veel inspanning. Het meer aantrekkelijk maken van samenwonen ligt vnl. bij het rijk. Het zijn immers landelijke regelingen (AOW, bijstand) die samenwonen financieel onaantrekkelijk maken. En in de
--	--

	koopsector geldt het primaat van de bewoner-eigenaar. De gemeente heeft hier geen zeggenschap over. In de (sociale) huursector ligt dat anders. De samenwerking met de corporaties is uitgewerkt in de meerjarige prestatieafspraken. Met de afspraken op zich is niks mis, maar afspraken worden soms later dan bedoeld of niet gehaald. Dit kan beter, maar kan door de gemeente niet eenzijdig worden afgedwongen.
Advies 13: Veilig verkeer rondom centraal station	Dit advies is een reactie op de gemeentelijke ambitienota 'Over het Spoor'.¹ Het burgerberaad stelt voor om deze ambitienota te actualiseren met betrekking tot een veilige oversteek en op basis hiervan, samen met omwonenden en gebruikers, een passend actieplan te maken. Spoorbeheerder ProRail, de eigenaar en beheerder van de huidige passerelle, onderzoekt in opdracht van Rijk, provincie en gemeente welke alternatieve mogelijkheden er zijn. Naar verwachting zal dit onderzoek medio 2024 leiden tot een voorkeursalternatief. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zullen de betrokken overheden de gewenste vervolgstappen bepalen en is participatie voorzien. We zullen – mits dit in de tijd haalbaar is – de relevante onderdelen van het ProRail onderzoek en de gebiedsvisie opnemen in de Omgevingsvisie.
Advies 14: Werkgelegenheid starters voor economische groei	Het Burgerberaad constateert dat er goede aansluiting moet zijn van werk op opleidingen, op alle niveaus en in goede samenwerking in Euregio. Dit als een van de middelen om een gezonde verdeling in leeftijdsgroepen in de stad te creëren. Als gemeente zijn we het daarmee eens, en omarmen we dit advies. Een goede aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt is een voorwaarde voor een goed functionerende economie. Er zijn stappen gezet, zoals binnen het programma "Binnenstad" de horeca toeleidings-trajecten en coaching van startende bedrijven binnen "Starters en Start-ups". Ook vanuit het uitvoeringsprogramma Studentenstad wordt de nadruk gelegd op het verbinden van de kennisketen, studenten, de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven, waarbij één van de ambities is om zowel praktisch- als academisch opgeleide studenten onderdeel te laten worden van de groeiende kenniseconomie. Het organiseren van die aansluiting mag echter nog veel breder en robuuster. Van MBO tot universitair moet scholing veel beter aansluiten op de regionale economische structuur. De gemeentelijke rol ligt in het verbinden van onderwijs met de arbeidsmarkt en het faciliteren van samenwerking. Daarmee werken we toe naar een Kenniseconomie met banen voor zowel theoretisch als praktisch opgeleiden.

¹ Zie [Ambitienota](#) Over het Spoor

Advies 15: Afterparty	Het burgerberaad heeft gevraagd om actief betrokken te blijven bij dit proces. Daarom is het voorstel om met de leden van het burgerberaad in gesprek te gaan, na besluitvorming in de raad over het concept-document. Het burgerberaad zal dan worden bijgepraat hoe de raad heeft besloten dat verder zal worden omgegaan met de adviezen in de definitieve omgevingsvisie. Dit past bij advies 15, waar het burgerberaad vraagt om een bijeenkomst met de raad over de uitkomsten in de definitieve omgevingsvisie en het vervolg. Deze bijeenkomst zal samen met de agendacommissie van de raad worden vormgegeven.
----------------------------------	--